

Elfizetési árak és behyben vidéken
 Egy évre . . . 12 korona
 Félévre . . . 6 korona
 Negyedévre . . . 3 korona
 Egyes szám ára 12 fillér.

Megjelenik vasárnap és
 csütörtök reggel.

HATÁRÓR

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Ujvidék.

Patófi-utca 47. szám,
 ahova a lap eszlemi s anyagi ré-
 szét illető közlemények küldendők

Ilyen közleményeket és megke-
 zéseket lapunk nyomdája is elfogad.

Az Országos Függetlenségi és 48-as Párt Délvidéki és Alföldi Függetlenségi Párt Ujvidéki Hivatalos Lapja.

Lateiner nyomoruság.

Az ügyvédi pálya kemény megszo-
 ritása, mesterséges kinyújtása a közvé-
 lemény figyelmét ismét a lateiner-kérdés
 felé irányította. Az ügyvédi kérdést nem
 akarjuk most bővebben fejtegetni, de
 annyit megjegyzünk, hogy az ügyvédi
 tulprodukciónak illetően való megakasz-
 tását, — egy, a szabad pályaválasztás
 alapján álló országban — igazságosnak
 és méltányosnak nem találjuk. Az ügyvédi
 pályának 7 évről 10 évre való mester-
 kélt kinyújtása mögött az osztályozás
 lappang; az egész kérdést az ügyvédi
 kamarák forszírozták s eszközül csak egy
 olyan parlament adhatta ehhez magát,
 amelynek jó harmadrésze fiskálisokból
 áll. Mi azon a nézeten vagyunk, — az
 élet is azt mutatja — hogy az ügyvéd-
 séget hét év alatt tökéletesen meg lehet
 tanulni. A kinek ez nem elegendő, an-
 nak tíz év is kevés.

Egyet koncedálunk: *tulsok* a jogász.
 Ez iz csak egy tünet, amely áll minden
 diplomás pályára. A lateinerek kezdenek
 annyira szaporodni, hogy közel, sőt talán
 már itt van az az idő, amikor a diploma
 szerzésére fordított fáradságot nem érdemi
 meg az eredmény. Ez áll nemesak a jo-
 gászai pályára, de minden diplomás pályára:
 az orvosi, a mérnöki, a tanári stb. pá-
 lyákra.

Most, amikor közeledik a tanév be-
 fejezése s a szülőknek egyre nagyobb
 gondot okoz fiaik pályaválasztása, nem
 érdektelen e kérdés felvetése.

Megállapíthatjuk azt a kétségtelen
 irányzatot, hogy nálunk előszeretettel küldi
 minden szülő fiát a diplomás pályára,
 aminek eredménye a *nagy tolongás* az
 egyetemek felé. Együtt jár ezzel az ipari,
 kereskedelmi, gazdasági stb. pályák mel-
 lőzése. Szinte megszokott dolog, hogy a
 gyakorlati pályákra csak a gyöngébb tanu-
 lókat adják, akiknek az egyetem nehéz
 lenne. Ki nem mondottan, de tényleg,
 szinte önkéntelenül a pályákat két csoport-
 ra osztják: az egyik csoport, ahol „tanul-
 ni kell”, a másik csoport, ahol „nem
 kell tanulni.” Az előbbi a diplomás
 pálya, az utóbbi a gyakorlati pálya. Itt
 van a nagy tévedés. A gyakorlati pályá-
 kon a tanulást, a továbbképzést teljesen
 fölöslegesnek ítélik s csak valami mini-
 mumot kapkodnak össze, ami éppen tel-

tétlenül szükséges. Kevés is nálunk az
 igazán művelt, képzett iparos és keres-
 kedő. Pedig, ha ezeken a gyakorlati pá-
 lyákon csak a felét fordítanák annak a
 munkának továbbképzésükre, ami bárme-
 lyik diplomás pályán, mint minimum elfo-
 gadtatik, elegendő volna a legszebb po-
 zíciók elnyerésére.

Mily sivár és kilátástalan ma a
 diplomás pályákon a boldogulás, legjob-
 ban látszik abból a körülményből, hogy
 a legkisebb hivatalba is óriási protekció
 és összeköttetés árán lehet csak bejutni.
 Aki próbált valami hivatalba bejutni, az
 elmondhatja ezt. Van miniszterium, ahol
 50-60 legnagyobb részt doktorátussal ren-
 delkező tiatalember fizetéstelen fogalmazó
 gyakornok és 3-4 évig szolgál ily minő-
 ségben, hogy végül bejusson az Eldorá-
 dóba . . . 1600 korona, azaz 800 forint
 fizetéssel, ami havi 65 forintnak felel
 meg.

Most már, mikor a kérdés tisztán
 áll előttünk, számoljunk a következmények-
 kel is. A gimnáziumok, reáliskolák hely-
 lyett létesítsen a kormány kereskedelmi,
 ipariskolákat, gazdasági intézeteket. Azok
 a kísérletek, amikor az ipariskolákkal pró-
 báltak, a legszebb reményekre adhatnak
 jogot. A ki figyelemmel kíséri azt a ver-
 sengést és tolongást, ami az ipariskolák-
 ba való bejutásért folyik, az nem monda-
 thatja, hogy nincs érzék a magyar társa-
 dalomban a gyakorlati pályák iránt. Csak-
 hogy igen kevés ilyen iskola van és csak
 2-300 kiváltságos jut be, miniszteri pro-
 tekcióval.

E téren a tanári kar igen fontos,
 sőt szükséges felvilágosító szolgálatot
 végez. Nincs szokásban, de nagyon üdvös
 dolog lenne az ifjuságnak a pályaválasztás
 tekintetében a felvilágosítása. Ma az
 ifjuság vagy a magi ismeretere vagy egy
 szűk családi kör, sokszor nem alapos
 tájékoztatására és tanácsára van utalva a
 pályaválasztásnál. Mennyivel tökéletesebb
 és nagyobb látókörű lenne ez a tanári
 kar segítségével. Balogh Jenő negatív
 irányban már megkezdte ezt, amikor
 utasította a tanárokat, hogy az érettségi
 előtt álló ifjuságot világosítsák fel a jogi
 pálya tulzsufaltságáról. Folytassák ezt
 most pozitív irányban és a IV., VI. és
 VIII. osztályu ifjuságot világítsák fel a
 pályák követelményeiről, kilátásairól s az
 oda szükséges képességekről.

De most egy kérdést . . . Mikor
 minden illetékes és illetéktelen fórum
 azon siránkozik, hogy nagy a diplomás
 proletariátus és sok az analfabéta, miért
 nem az elemi iskolákat szaporítják és
 miért a diplomás proletárokat csak sza-
 porító egyetemek számát emelik? . . .

Még valami az állandó hidról.

A B. B. P. múlt vasárnapi számában L.
 J. aláírással fenti címmel megjelent cikkre
 maga a szerző tett figyelmessé s azért a tárgy
 nagy fontosságára s aktualitására, valamint
 az abban foglalt újabb döntő érvek jelentősé-
 gére való tekintettel, a következőkben ismer-
 tetjük.

A B. B. P. febr. 18-i 8-ik számában je-
 lezte, hogy Beck József, a keresk. miniszte-
 rium műszaki főtanácsosa Ujvidéken volt s
 hogy Ujvidék és Pétervárad illetékes tényezői-
 vel a hidépítés ügyében tárgyalt és helyszíni
 szemlét tartott. Azt is jelezte, hogy a hid kér-
 dése a megvalósulás felé halad. Valóban szép
 szavak, csak azt nem értem, hányadszor tá-
 lalják fel ezt a hióbírt Ujvidék és Pétervá-
 rad naiv közönségének.

Ki nem tudja még, hogy ezek a frázisok
 15-20 év mindig újból, meg újból felmerül-
 nek?

Itt egy megjegyzést akarok előrebocsa-
 tani, hogy tévúton járunk, ha *csak egy fillérrel is* hozzájárulunk a hid építéséhez, még
 pedig a következő okokból.

A hidat már csak hadászati szempontból
 is a kincstárnak kell megépítenie, minthogy
 a kereskedelmi szempont nem lehet ogy nagy
 fontossága, mint a hadászati.

Gondoljuk el, hogy hazánk déli részé-
 ben háboru foly. Alig hiszem, hogy az intéző
 körök nem emlékeznének azon időre, midőn
 Bosznia okkupációja f. lyt 101,000 harcossal.
 Nem-e rekvirálták egész Magyar- és Horvát-
 ország járműveit, hogy a hadseregnek szük-
 séges élelmiszerek szállíttassanak. Szerencsére
 nyár volt s a katonaság alig volt képes a szük-
 séges szalmához jutni, mivel a rekvirált jár-
 művek nem voltak elegendők arra, hogy a
 szükségleteket szállítsák.

Igaz, hogy ma az élelmészeti osztály lé-
 nyegesen haladt és javult, de nem szabad
 szem elől téveszteni azt a körülményt sem,
 hogy manapság sokkal nagyobb hadseregek,
 sőt milliónyi katonaság vonulnak háborúba;
 hogyan lehetséges ilyen óriási had élelmezése
 akkor, ha hiányos a közlekedés, a közlekedési
 eszközök? A legfelsőbb hadvezetőség tehát
 különösen tartsa szem előtt, mily rendkívül
 fontosága egy állandó hid különösen tél ide-
 jén, mikor a Duna befagy, mert a mai hadá-
 szat nem ismer téli szállásokat, mint hajda-
 nában, midőn a szép tavaszi időt bevárták,
 hogy az ellenséget rejtekből kiesalogassák.
 A kincstárnak tehát legkevesebb szabad ott
 takarékoskodnia, ahol legkevesebbet van he-
 lyén. Egy állandó hid Magyarország déli vi-

Szlovák bank részvénytársaság Ujvidéken

a betétek után fizet 4 és fél százalékos kamatot.

Egy koronás betétek kibocsátása foganatba vétetett!

dékén sokkal fontosabb hadászati szempontból, mint a milliárdok elnyelő óriási hadihajók, Dreadnoughtok, melyek állandóságra nem is számíthatnak, csakhamar idejüket mulják.

Ujvidék városa ugyanis túl van terhelve községi s egyéb pótdókkal, úgy hogy lelkiismeretlenség volna a törvényhatóságtól, ha belemenne abba, hogy még nagyobb adóterhet rójon vállainkra.

Tanítók bankettje.

Az ujvidéki tanítók abból az alkalomból, hogy Csapó Kálmán kir. s. tanfelügyelő befejezte a szokásos évi iskolalátogatást 23-én, esütörtökön este az Erzsébet éttermében társasvacsorát rendeztek. Csapó segédtanfelügyelő és két iskolaszéki elnökön kívül résztvett egy pár tanügybarát is.

Vidám hangulatban volt már akkor a 40 tagú társaság, mikor Kardos igazgató szó-lásra emelkedett és a régi, meg a mostani tanító és tanfelügyelő közötti viszonyról beszélve Csapó kir. s. tanfelügyelőre ültette poharát. Azután a toasztok egész sora következett.

Csapó a tanítóságra emelvén poharát azt mondta, hogy a tanító legszebb, legnagyobb fizetése az elismerés, mert a jó tanítót úgy sem lehet sohasem megfizetni.

Az egyik tanító ezalatt megkérdezte a mellette ülő ügyvédet, hogy ok megtudnának e élni az elismerésből? A derék doktor ur mosolyogva mondta, hogy az elismerést mi már csak az uraknak hagyjuk. (Sajnos, de ebben az anyagias és drága világban még a tanítók sem tudnak ebből megélni.)

Dr. Gál köszöntötte ezután a tanítókat, remélvén, hogy ez az est közelebb hozta egymáshoz a tanítókat és a tanítókhöz a közönséget és talán ez egy jobb jövő hajnalát is jelenti, melyben a tanítót munkájáért nem morzsákkal, hanem tisztességes kenyérral fizetik.

Felkészítőt mondtak még Székely, ki a régi és mostani állapotokat összehasonlítva az összetartásra ültette poharát; Petrovics a jelenlevő tanügybarátokat üdvözölve kérte őket, hogy a zoldaszőlőnél is tegyék meg azt, amit a fehéraszőlőnél; Tyesity a tanfelügyelőre emelte poharát; Boros a holnaposok nevében üdvözölte a társaságot. Azoknak a holnaposoknak a nevében, akik ma még csak lekiacsiy mosolyban részesülnek természetudományos elveikért, de akiké a holnap, jövő.

Végül még Dr. Gál a jelenlevő hölgyekre ültette poharát.

A vidám társaság az éjfélutáni órákban oszlott szét.

Vajha igaza lenne Dr. Gálnak és az a hajnal nemcsak a hazatérésnek, de egyszerűsmind a jobb jövőnek is hajnalhasadása lenne.

A tüdőbeteg gondozó egyesület.

Ma vasárnap febr. 25-én d. u. 5 órakor a város háza nagytermében tartja alakuló közgyűlését s ennek tárgysorozata a következő.

1. Polgármesteri megnyitó.
2. A gondozó egyesület céljának és működési tervének ismertetése. (Dr. Wagner és dr. Koda.)
3. Az alapszabálytervezet ismertetése. (Dr. Szántó.)
4. Elnökválasztás.
5. Védnök és védnöknő választás. (Dr. Ámon.)
6. a tisztikar és bizottságok megválasztása.

(Elnök, alelnök, titkár, jegyző, orvos, ügyész, 25 tagú igazgató választmány, 5 tagú számvizsgáló bizottság.)

7. Indítvány az alapító tagoknak írásbeli köszönetnyilvánítás felől. (Dr. Deák.)

8. Elnöki javaslat az alapszabályok felterjesztése és kérvények beadása iránt állami és városi segély elnyerése ügyében.

9. Dr. Wagner Károly előadása a tüdővész örökölhetőségéről és annak újabb kezelési módjairól.

10. Esetleges indítványok.

H I R E K

Hamvazó szerda. E hó 21-én ért véget a farsang s kezdetét vette a nagybőjt, melynek bevezetésül, a magunkbaszállás és bűnbánat külső jelül a kat. egyház hamut hint a hívek fejére. Reggeli 8 órakor volt az ünnepélyes istentisztelet s a hamvazás, melyen miadtkét nemű tanuló ifjuság résztvett.

Előléptetés. A kir. kat. magyar főgimnázium rendes tanárai közül Besze Mihály és Hoffmann Mátyas a VII., Dr. Plukovich Sándor pedig a VIII. fizetési osztály 3 fokozatába neveztették ki. A régóta epedve várt előléptetéshez gratulálunk.

Az ujvidéki vörös-kereszt egyesületnek március hó 7-én tartandó hangversenye párját ritkító zenei eseménynek ígérkezik. Valóságos Swärdström láz tartja lekötve városunk műértő közönségét. Nem is esoda! Oly nagy művésznő a dal téren mint Swärdström Valborg asszony, társulva Ohlson Márta zongoraművésznővel és Dubetz Márta hárfaművésznővel, még a nagyigényű fővárosban sem élvezhető egy estélyen együttesen és igazán köszönettel tartozunk a vörös-kereszt egyesület agilitásának és áldozatkészégének, melylyel lehetővé teszi, hogy városunk és vidékének művelt zenekedvelő közönsége ily magas, városunkban eddig páratlanul álló művelvezethez juthasson. Teszi pedig ezt a szokásos rendes hangversenyei árukkal, többek között 60 filléres tanulójegyek kibocsátásával, lehetővé téve ezáltal a szerényebb anyagi viszonyok között levőknek is a hangverseny látogatását. Az egyesület nemes embetbaráti célja és buzgólkodása mindenestre megérdemli a minél nagyobb mérvű támogatást és ajánlatos, hogy mindenki idejében igyekezzék jegyeit Kuborezy eukrászdájában beszerezni, mert az előjelek után itélve, a jegyeket egynéhány nap alatt elkapkodják.

Az ujvidéki hitelszövetkezet e hó 18-án tartotta Dr. Ámon Pál kanonok plébános elnöke alatt VI. évi rendes közgyűlését, mely Gály József titkár évi jelentését tudomásul vette s a vezetőség és felügyelő bizottságba szükséges tagokat megválasztotta. Az egyesület tagjainak száma 711, még pedig 1384 üzlet-részszel.

Az ügyvédszövetség ujvidéki osztálya e hó 26 án esti fél 9 órakor a Magyar Kaszinó külön termében ülést tart; napirend: az ügyvédi díjszabás és új ügyvédi rendtartás tervezete.

Anyakönyvi hír. Az anyakönyvi hivatalnál e hó 16 28-ig bejelentett születések 14, még pedig 5 fiu, 9 leány; meghalt: 22

Csöd. Peller József kereskedő ellen a kir. törvényszék elrendelte a csödtől és tőmeg gondnokká Dr. Königstättler Ottó ügyvédet nevezte ki.

3-4 napig akasztott állapotban. Tiszta véletlen, hogy egy családja által napok óta keresett házasember megkerült, azonban felakasztva, holtan. Seidl József szobrász és Petőfi utcai vendéglősnek a Széchenyi utca fe-

lői emeletes házában van néhány vendégszobája is, melyek azonban nagyon ritkán vannak elfoglalva s bezárva sein levén, az udvar felőli, padlásszerű nyitott falépcsőn bárki bármikor juthat azokba, anélkül hogy a ház népe tudná. E hó 21-én este 10 órakor két vendég szobát kért s midőn a ház népe felment az emeletre, hogy a szobákat rendbe hozza s előkészítse, az egyik szobát zárva találták. Hiába keresték a kulcsát s végre más kulccsal próbálkoztak s ekkor kiszült, hogy a zárból van egy kulcs, de belülről. Seidl rosszat sejtve, attól is tartva, hogy betörő jár bent, a rendőrségre szaladt s kapott is rendőri segítségét. Hiába próbálták az ajtót feszegetni, nem nyílt ki. Lakatos-t hívtak, aki kizárta. Pici előszobán át jobbra egy nyitott üvegajtón a kis vendégszobába jutnak, ahol egy kalapot s felsőkabátot látnak maguk előtt, de embert még mindig nem találtak. Csak midőn megfordulnak, hogy ismét kimenjenek, látják elszörnyűlködve, hogy az ajtó mellett félig álló helyzetben egy ember van. Szólítják, kiáltanak rá, semmi felelet, ekkor közülük a legbátrabb megfogja az embert, aki meg van dermedve, halott. Újból a rendőrséghez, ahonnan csakhamar megjelenik az ügyeletes rendőrtiszt és orvos; büntény kizárta bizonyítja, hogy az öngyilkos, kinek zsebei 102 koronát találtak, 1 koronát hagyott az asztalon azzal, hogy ha megtalálják, sürgönyözzenek. Verbáson levő feleségének, akinek címére hátrahagyott egy levelet is. A sürgöny elment s nyomban ideutazott az öngyilkos sógora, aki elmondotta, hogy Köppl Krisztiának hívják az öngyilkost, aki egy diakovári cégnek üzletvezetője s már vasárnap óta keresek Ujvidéken, mert diakovári jelentés szerint ide ment. Az öngyilkos előbb mérget ivott, mert méreg nyomát mutató poharat találtak a szobában, a mérges folyadék nyoma az ágyon is látszott. A mérgegy látszik nem hatott s utána alsónadrágra zsinégen felakasztotta magát s legalább 3-4 napig lógott, míg a pusztja véletlen rávezetett.

Az I. ujvidéki nőegyesület febr. 17-ik jelmezes bálja igen szép anyagi sikert: 2378 k. összbevétel-eredményezett. Ezen összeghez hozzájárultak felülfizetésekkel, még pedig: Matkovits Béláné, és özv. Fernbach Antalné 100-100 k., Ujvidéki Takarékpénztár 60 k., Pesti magy. keres. bank 30 k., Dr. Slezák, Dr. Dungyerysz Gedeonné, Zsófia malom 20-20 k., Központi hitelintézet rt. 15 k., Seviés Mitrofan, özv. Maironé, özv. Nikolitsné Emilia, özv. Hüschné, Nikolits Izidorné, Balassa, I. ujj. magy. előlegezési egyesület, Brunner, Bródy Miksa, Szlávi Jánosné, Dr. Várnai, Dobruetzki Gizella, Forster, Löwi Mátyás és Társa, Schwarz testvérek, báró Öhrenstein Bpest 10-10 k., Mayer Imréné 8 k., Profuna Béla, Brüll F. F. 7-7 k., Szelig Józsefné, Paukovicsné, Grossingerné, Ditzgen Imre 6-6 k., Ujj. Népbank, Ipar és ker. Takarékpénztár, Lichtschein, Kohn Gyula, Kolaratz, Wagner testvérek, Krón Richard, id. Löwi Adolf, Löwinger Kálmán (Palánka), Strasser és König, Dr. Markovits, Almoslinó, Guttman és Frank, N. Nemessányi Adél, I. ső magy. általános biztosító társaság, Dr. Grössmann, Ernst Márkusné, Brüllné, özv. Belláné, Dengel, Loschitzné, Forster Gézáné, Findeisen, Dr. Gézáné, Dr. Fenyőné, Bauer Gyuláné, Szalay, Farkas Lajos, Szemesevics Orbán 5-5 k., Székely Ferenc, Balla Árpádné, Dussingné, Dr. Brück Benő, Adorján, Meyer Józsiné Dr. Szabó Lajosné, özv. Freudné, Rainer, Dr. Kassovitz, Schaffer Samu Dr. Kubinyi, özv. Stuchlikné, Dr. Konyovics, Mészáros, Rozenzveig József, özv. Dr. Horváthné, Dr. Polit, Klein és Popper, özv. Petzi Popovicsné, Veisz Leoné, Dr. Gálné, Tenbnerné, Kozma és Kovács, Dr. Blauné, Stefanovics, özv. Ernst Jánosné, Frank Lipótné

SALVATOR kiváló bor- és lithiumos gyógyforrás
vese- és hólyagbajoknál, közhvény-nél, cukorbetegségnél, vörhenynél, emésztési és lélegzési szervek hurutjainál kitűnő hatása. Természetes vasmentes savanyuviz.

Rapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban. SCHULTES ÁGOST Ssinye-Lipócsi Salvatorforrás-vállalat Budapest, V. Rudolf-rakpart 8.

Fischer, özv. Czeypekne, Dr. Keményne, Dr. Ofner Mórné 4-4 k., Fürst, Klein és Ungár, Klein Oszkár, Königstättler Béláné, Dr. Szentiványiné, Dr. Lorándné, Dr. Barta, Dr. Micsatek, A. V. S., Dr. Maros, Dr. Stróné, Ziegler Ferenc, Radósviljevics, Dr. Lustig, Linaritnsé, özv. Winterfeldné, Jvkovics Nikola, Vilics Márkóné, Rehákne, Weisz Vilmos, Dr. Jeszenszky Béla 3-3 k., (Temerin), Jáské, Niedermayer, Vései, Hajós, Spanyol Lovag, N. N., Fischer Vladimir, Burmann, Steiger Ernőné, özv. Dr. Pressburgerné, Dr. Krno, özv. Navarráné, Égi Jánosné, (Pétervárad), Krishaber Manó, Handler és Krishaber, Krámer, Rejeh Jvkabné, Komlós Rezsőné, Kuglerné, Juhászné, Francuskiné, Brüll Irma, Dr. Freundné, Giffingerné, N. N., Neupauer, Sieboldné, özv. Spiller Józsefné, Czoczek Károlyné, Szirmai, Müsterné, Dr. Vágner Károlyné, Königstättler, Pávlovics Péterné, Herzogné, Dr. Jahné, Gódor Nelly, Hoffman Miksa, Neupauer, Balogné, Kovács Sándorné, Schubert Mártonné, Kulesárné, Kunglne, Hänné, Dr. Schossbergerné, Tansch János, Dr. Dávidovác, Szarka, Otné, Jonsonné, Schopfné, Peklóné, Dr. Steinfeldné, Wolf Samuné, Schomann István, Olvashatlan Imre, Polesevics, Ognyanovics, Mitics Dusánné, Dr. nem olvasható, Abraham, Lövy Adolf, Schossberger Fülöp; ifj. B, Dimovics, Landsman, Obermüller, Balog, Ivosevics, Schwarz Vilmos, Filkuka, Kuborezy, Klein és Freigang, Loker, Kovács Sándor, Eekfeld, Kapamádzsia, Derner, Bresslauer, Krausz Samu, Klees, Steiner Gyula, Lütze Polit, Jelenik, Matits, Fischer József, Weiner és Klauber, Goldberg, Fischer Sándor, Ernst, özv. Molnár Miklósné, özv. Winklené, özv. Jeszenszkiné, Jerkovitsné, Kiss Antal, Schossberger és Co. Vig és Katona, Dr. Rózsáné, Heim Fülöp 1-1 k., Ludvig, Aich, Gruics, Vranics és Tausch, Olvashatlan Manojlovics Vera, Vajnay Józsefné, Náray vasutas, Sz. K. A. szíves adakozóknak ez uton is hálás köszönetet mond az elnökség.

Halálozás. Hilkené Fülöp, verbázi tekintélyes gazda rövid, de kínos szenvedés után életének 74-ik évében meghalt. Halálát messze kiterjedt család gyászolja.

Öngyilkosság. Follner József külföldi gazda nem régiben földet vásárolt két árva részére, akiknek gyámja volt. Később azt látta, hogy drágán fizette meg a vételt s lelkiismeretét bántotta a dolog. Ezen időtől fogva egyre öngyilkossági tervekkel foglalkozott és a padláson felakasztotta magát.

A volt bán bankelnök. A horvát jelzálog hitelbank Tomasics Miklós volt horvát bán 24,000 kor. évi fizetéssel elnökévé és Chavrak Levin volt bánhelyettest 12,000 kor. fizetéssel alelnökké választotta.

Hasznos fogadalom. Nagymogyorós község görög katolikus lelkésze igen üdvös elhatározásra készítette a község lakosságát. Buzdítására ugyanis Nagymogyorós lakói fogadalmat tettek, hogy 3 éven belül semmiféle szeszes italt nem isznak.

Az ó- és ujverbázi gazdakör hidegvérű lötenyésztsé engedélyezése iránt a földművelésügyi miniszterhez folyamodott. Ugy a vármegyei gazdasági egyesület, valamint az alispán is az engedély megadását véleményezték.

Az anyák büszkesége a szép és egészséges gyermek; hogy ez elérhető legyen, igyék minden gyermek a hidegebb időszakban állandóan Zoltán-féle csukamajolajt, melynél kiválóbb készítmény nem létezik, mert tápereje nagy, szaga, íze nincs és könnyen emészthető. Üvegje 2 kor. a készítő Zoltán Béla gyógyszerárában Budapesten és a gyógyszerárakban is.

Katonaszökevény, aki 5 napig nem evett. Döme Péter közluszár szegedi ezredétől megszökött és szökése óta Szeged külvárosában egy szénaboglyában rejtőzködött s 5 napig egy falat ételt nem vett magához. Midőn a rendőrök rátaláltak, teljesen eszméletlen állapotban volt, úgy hogy a csapatkórházba kellett szállítani.

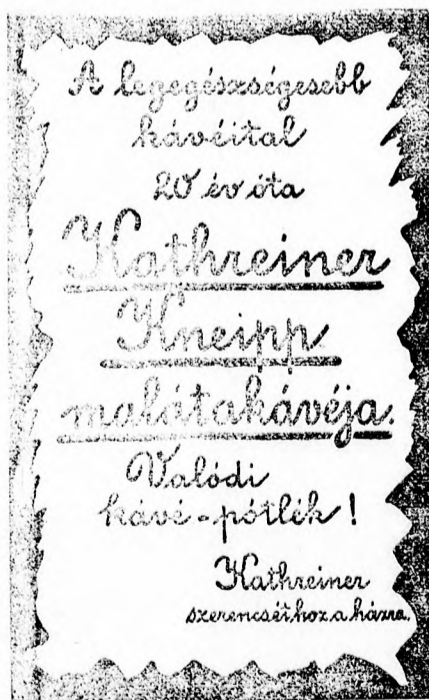
Meghiusult amerikai utazás. Raffai Lajos szabadkai szabómester még a múlt év őszén Amerikába akart utazni. Hogy a szükséges pénzt megszerezze, 5000 kor. értékű árut vásárolt össze s azt azután poton áron elköttyavetyőlte. De a hitelezők rájöttek a turpisságra s megtették ellene csalás miatt a feljelentést, ép akkor, mikor utnak akart indulni. Persze nem engedték el a törvényszék a napokban 2 havi fogházra ítélte a csaló szabót.

Gyümölcsészeti kurzusok tanítók részére. A földművelésügyi kormány tanítók részére Lőcsén, Orosházán és Keszthelyen, a lelkészek részére pedig Budapesten és Kolozsvárott gyümölcsészeti kurzust rendez. Minden tanfolyamon 16 hallgató vesz részt s eltérően az eddigi szokástól, a hallgatókat tavasszal és ősszel hívják be. Tavasszal az eddiginél rövidebb időre. A terv igazán praktikus és remélhető, hogy így a nép között a gyümölcs-termesztés, illetőleg nemesítés jobban fog terjedni.

Csak Mauthner magvakat vásárolnak helyesen gondolkodó, számítógazdák és kertészek még akkor is, ha mások olcsóbbak volnának, mert tapasztalatból tudják, hogy csakis a magvak rovására és a vevők kárára lehetséges. 2-10

Megalakul a budapesti tojástőzsde. A Pol. Híradó jelenti: A budapesti kereskedelmi és iparkamara évek óta erős akcióit fejtett ki a hazai tojáskereskedelem szervezése és egy Budapesten felállítandó tojástőzsde érdekében. A mozgalomnak nemsokára meglesz a kívánt eredménye. Az előkészítési munkálatok most már olyan előrehaladott stádiumban vannak, hogy mint a Politikai Híradó jelenti, a szervező bizottság már ki is tűzte a tojástőzsde megalakításának időpontját. E hónap 22. napján a kormány képviselőjének jelenlétében nyitották meg a budapesti tojástőzsdét, a melynek vezetésére Székács Antal van kiszemelve.

Gadasági munkások ajánlkoznak. Békés-megyében több száz munkás az ott uralkodó munkaalkalom hiányában aratási, árkozási stb. munkák elvégzésére hajlandó szerződni. A megkeresések Bikády Andrásához (Gádoros, Békés-megye) intézendők.

Emelik az ügyvédi díjakat. Az ügyvédi testületek már régebben mozgalmat indítottak, különösen a budapestiek, az ügyvédi költségek emelése céljából. Ugy látszik, hogy a mozgalom igen hamar eredménnyel jár. A Pol. Híradó jelentése szerint az összes budapesti járásbírák elnökléte alatt értekezletet tartottak, melyen elvileg helyt adtak az ügyvédi testületek kérelmének. Legközelebb a budapesti járásbírók vezetői Juhász Andor,

budapesti törvényszéki elnök elnökléte alatt értekezletet tartanak, ahol a budapesti járásbírók különböző tervezeteit vitatják meg, hogy egyöntetű tervezetet csinálhassanak. Így az emelés mihamarabb tényre válik. Az ügyvédeknek várakozási díjakat is állapítanak meg s erre való tekintettel a tárgyalások negyedórás időközökre tűzettek ki.

A vészthozó gyémánt. Egy new-yorki jelentés szerint Beale Mac Lean washingtoni milliomos Walsh-nak, a bányakirálynak a veje felesége számára másfélmillió koronáért megvette a híres Hoppe-gyémántot. E vételnek rendkívül nagy arán kívül az a nevezetessége is van, hogy ez azon híres drágakő, a melyet általában a „vészthozó gyémánt” néven ismernek, mert eddig tulajdonosaira mindig szerencsétlenséget hozott. Annál meglepőbb volt, hogy a híres milliomos most ily drága pénzen megvette a gyémántot egy párisi ékszerésztől, aki több százezer frankot nyert ez egyetlen üzleten.

Az osztrák állatorvosok bojkottja az állam ellen. Mint a Pol. Híradónak Bécsből jelentik, az állatorvosok között, de különösen a főiskola utolsó éves növendékei között bojkott-mozgalom indult meg az osztrák állami állatorvosi szolgálat ellen. A bécsi állatorvosi főiskola hallgatói értekezletet tartottak és kijelentették határozatukban, hogy nem lépnek állami szolgálatba. Ugyanis az osztrák állami állatorvosok rangviszonyainak szabályozása már évtizedek óta késik; az állatorvosok 20 éven át a X. fizetési osztályban maradnak és karrierjüket a IX. fizetési osztályban fejezik be. A mozgalom az ausztriai földművelésügyi minisztériumban természetesen nagy feltűnést keltett és remélik, hogy az állatorvosok sérelmeit meg fogják szüntetni.

Az emberiség legújabb statisztikája. Krose német jezsuita a legújabb statisztikai adatok alapján a Kirchliches Handbuch III-ik kötetében összeállította a világ különféle vallásainak statisztikáját. E szerint a földön jelenleg 1561 millió ember él. A katolikusok száma 292,787,085 vagyis hét millió hűján kerek 300 millió. Minden más vallásnak hűvei messze elmaradnak a katolikusok imponans száma mögött. A protestánsok ezerfelé szakadó szektái együtt 186 millióra rúgnak, a szakadáregyházak mind együtt csak 127 millióra. Az összes kereszténység 617,972,918 lelket számlál, tehát már az egész emberi nem 2/3 részét képezi. A keresztényeknek közel 48 százaléka a katolikus egyház hűve. A kolosszális keletázsiai vallások is, mint a Budhisták 125 milliójakkal és Brahmanok 210 milliójakkal a katolikusok mögött maradnak. A katolicizmus relatív többségének súlyát emeli még az a körülmény, hogy

SZÉN

gőzmalmok, cukor-, szesz- és téglagyárak

EFCO

(porosz köszöntégia)

eséplőgépek és uradalmak részére bármely vasuti és hajóállomásra legjutányosabb bányáron beszerezhetők

Sugár

Vilmosnál

Budapest X. Kőbányai-út 4. Friedlaender Em. & Co.

Telefon-Inter-urban 2-59. Berlin-Gleiwitz bányaképviseleténél.

a szó szoros értelmében vett katolikus vagyis minden nép közt elterjedt vallás. A katolikusok legnagyobb része. Európában él (188 és fél millió). Ázsiában van 12 és fél, Amerikában 87 és fél, Afrikában harmadfél és Ausztráliában másfél millió katolikus. A protestánsok száma Európában 106 millió, Ásiában harmadfél, Amerikában 70 és fél, Afrikában harmadfél, Ausztráliában közel négy millió. — Az izraeliták száma az egész földkerekségen 12 millió és 990 ezer. Ebből Európára jut 9 millió 796 ezer, Ázsiára 745 ezer, Amerikára 1 millió 860 ezer. Afrikára 574 ezer és Ausztráliára 16 ezer, — A mohamedánok száma 207 millió.

A Vasárnapi Ujság február 18-iki száma a budapesti műgyűjtemények egyik legértékesebbikét, Sonnenfeld Zsigmond gyűjteményét mutatja be, közte Munkácsy Mihály, Paál László s más magyar és külföldi nagy művészek eddig ismeretlen, van kevésbé ismert képeit, Bereig Árpád ötvenéves drámairól munkássága alkalmából elmondja önéletrajzát, Szini Gyula a legújabbban nyelvrokonatának mondott etruszkokról közöl érdekes adatokat, a nevezetesebb etruszk művészeti maradványok képeivel. Aktualis arcképek, Frigyes Lipót porosz herceg szemléje a magyar huszárk fölött Brassóban, a budapesti társadalmi életben feltűnést keltett új eljegyzések, stb. adják a többi képek tárgyait. Szepirodalmi olvasmányok: Semere György regénye, Szöllösi Zsigmond novellája, Jansen Börge németből fordított regénye. Egyéb közlemények: ezik a dum-dum lövegekről s a rendes heti rovatok. Irodalom és művészet, sakkjáték, stb. — A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre öt korona, a „Világkrónikával” együtt hat korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV. ker., Egyetem utca 4. szám.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap” a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre két korona 40 fillér.

Felolós szerkesztő: **Zanbauer Ágoston.**
Laptulajdonos az ujvidéki függetlenségi és 48-as párt.

Árverési hirdetmény.

Közhírré tétetik, hogy Manojlovits K. Lázár, a Matica Szrbzska volt pénztárosa ellen 420,000 korona erejéig az Ujvidéken 1909. sz. betétben A 1. sor a. az Erzsébet-téren levő házára elrendelt és fogatosított árverés után utóajánlat adatott be, minek következtében új árverés fog tartatni 1912. évi febr. hó 28. napjának d. u. 3 órakor az ujvidéki kir. törvényszék árverési termében.

ÁRVERESI FELTÉTELEK:
Árverezni szándékozók tartoznak 9900 koronát készpénzben, vagy a megfelelő értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni. A fenti ingatlan a kikiáltási 99000 koronán alul nem fog eladatni.

Szép kereset

kinálkozik oly urnak vagy hölgynek, aki egy elsőrangú élet- és gyermekbiztosító intézet részére működni óhajt.

Rövid sikeres próbaműködés után
fixfizetés,
esetleg jól javadalmazott
kerületi főügynökség.

Szakismeret nem szükséges, mert kezdők alapos beoktatásban és támogatásban részesülnek. Nyugdíjképes állás. Kimerítő írásbeli megkeresések Budapest, IV. Váci-utca 12. II. emelet 2. al. intézendők.

2-3

Ha „FORHIN”-nal permetez,

I-SZÖT
kevesebb
a gond,
II-SZÖT
kevesebb
a munka,
III-SZÖT
kevesebb
a munkabér!

mert a „FORHIN” a sokszorta megjavított **BORDÓI KEVERÉK** kész állapotban!
Nagyon erősen tapad a nedves levélre is. **Bármily harmatnál is permetezhet vele. Semmi üledéke nincs.** Szantalan eltsmerő nyilatkozat: „Gyártjuk az eddig **dr. Aschenbraudt** szabadalmát képezett **Rézkenport** és **bordói port** is. **Kérjen ingyen és bérmentve leírást a FORHIN** gyártól, Budapest, VI., Váci-ut 93.

Szöllővessző elárverezése.

Alulírott ezennel közhírré teszem, hogy 5000 darab gyökeres és 2000 darab síma „Szászszoros” szőlővessző, melyek beszerzési ára ezrenként 300, illetve 150 korona volt, a vételből keletkezett per folytán február 26-án d. e. 10 órakor a volt Kamenitzky féle városi szőlőtelepen közjegyző közbenjötével el fog árvereztetni.

Dr. Kleiszner Gusztáv.

Eladó dohánytőzsde.

Ujvidáken a kir. törvényszékkel szemben, a parkban levő nagyforgalmú dohánytőzsdénket eladjuk.

Bővebbet Széchényi utca 9. szám.

Irodakisasszony

felvétetik. — Gyors- és gépirónók irodai gyakorlattal előnyben részesülnek. Ajánlatok **DEUTSCH KALMÁN** irodájába II. Rákóczi Ferenc utca 23.

Vinczellért

keresek

kameniczai szállómbe.

Dr. Endrőci Mihály

II. Rákóczi Ferenc utca 6.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

Réthy-féle pemetefü ezukorkánál

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan Réthy-félét kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van. Az eredetnek minden darabkáján rajta van a

Réthy név
1 doboz ára 60 fillér. Mindenütt kapható.

Csak Réthy-félét fogadjanak el!

Menyasszonyok

és butorvásárlók figyelmébe.

Aki szolid és jó butort óhajt készíttetni, az bizalommal forduljon a régi és jó hírnevű

LENKEY IMRE céghez Ujvidék, Uszpenszka utca 8 szám.
Költségvetések és rajzok díjtalanok.

Telefon sz. 186.

Telefon sz. 186.

Teljesen megbízható előnyösen ismert cég.

Elvállal konyhaberendezést, üzleti berendezést, épületmunkát és portált és minden e szakmába vágó cikkek készítését is.

Gyors és pontos kiszolgálás! Olcsó árak!

Ludwig József

UJVIDÉK, Kossuth Lajos-utca 49.

ajánlja dusan felszerelt fűszer, kávé, tea, rum-, ásványvizek és magyarádi hegyaljai borok nagy raktárát. Különösen figyelembe ajánlja szőlősgazdáknak a nála kapható „Kontinentál” nevű szőlőjógumit, mely a muga nemében páratlan s a legrosszabb időben is kitart. Erről számos elismerő levél tanuskodik. Különösen ajánlja továbbá a „Saxonia” rézgálicot, mely 96%-os raffiát stb.

Dus választéka

van konyhakerti magvakból is, melyeknek csiraképességeért jótáll.

Árjegyzékkel ingyen és bérmentve szolgál.

3-10

III. kőr. dohány, szivar, okmány s postabélyeg áruda

BRUNNI kelmék

főfi ruhának a legolcsóbb árakon legjobban kaphatók

ETZLER & UDSTAL

a tanító-szövetség és all. tisztviselőgyűlet szállitójánál

BRÜNN, 87.

A gyári piacról való közvetlen kelmésvásárlásnál sok pénzt takarít meg a magánember. Csak új modern árak mindenféle árban. A legkisebb mérték is levágtatik.

Dus mintagyűjtemény bérmentve megtekinthető.

UJVIDÉKI NÉPBANK RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG

TELEFON 174.

Az Ujvidéki Népbank Részvénytársaság tőketörlesztéses kölcsönöket ingatlanokra 10 évtől 60 évig terjedő félévi törlesztések s kedvező feltételek mellett nyújt.

Bővebb felvilágosítást nyújt a hivatalos órákban

Az Igazgató.

Milliók használják.

KÖHÖGÉS

rekedtség, hurut, elnyálkásodás, görcs- és szamárköhögés ellen

KAISER
mell-karamellait a „3 fenyővel.”

6050 közjegyzőileg hitelesített orvosi és magán bizonyítványok tanuskodnak a biztos sikerről. Felette izletes, kellemes bonbonok.

Csomagja 20 és 40 fill. doboz 60 fill. kapható Hercog István, Grossinger János, Kuehler Béla gyógyszerártaiban. Stefanovits Ly. fia, Petrovits és Popov ts kereskedéseiben, Klein Oszkár droguistánál, Strasser István gyógyszer. Karlóca, Kocziák Ruma, Ihrig C. Ratais örökösei Apatin, Brodski, Adamffy gyógyszer. Pétervárad, Kujasehkovie Mitrovie, Hainis A. India, Hondl J. Ruma, Wagner A. Dobrica, Peternek Ottó Ujszlan-kamen, Gebauer Emil gyógyszer. Bács

A nagy hidegek rendkívül elősegítették az összes ragályos betegségek elterjedését.

Tény, hogy a

KANYARÓ

vörheny, tífusz, himlő és egyéb ragályos betegségek az idén fokozottabb erővel léptek fel mint más években, miért is szükséges, hogy minden háztartásban egy fertőtlenítő szer kéznél legyen. A jelenkor legmegbízhatóbb fertőtlenítő szere a

LYSOFORM

szagtalan, nem mérgező, olcsó és eredeti üvegekben 80 fillérért minden gyógyszerárban és drogeriában kapható. Hatása gyors és biztos, miért is az összes orvosok betegágyak fertőtlenítésére, antiszeptikus kötözéseknel (sebeknél és daganatokra), kéz és arcmosásra és ragályok elhárítására, nőknek altesti irrigációra stb. mindenkor ajánlják.

Lisoformszappan

finom, gyenge pipere-szappan, lysoformot tartalmaz és antiszeptikus hatása. Alkalmazható a legkényesebb bőrre, sőt esecsemőknél is; szépíti, megpuhítja és illatossá teszi a bőrt. Egy kísérlet és ön a jövőben kizárólag ezen szappant fogja használni. Darabja 1 k.

Fodormenta-Lysoform

erősen antiszeptikus hatása szájjviz. Szájbüzt rögtön és nyomitalanul eltünteti és a fogakat konzerválja. Használandó továbbá orvosi utasítás szerint toroklobnál, gégebántalmuknál és nátha esetén gurgulázásra. Néhány csepp elegendő egy fél pohár vízre. Eredeti üvege 1 korona 60 fillér.

Az összes lysoform készítmények kaphatók minden gyógyszerárban, drogeriában és újabban a jobb fűszerkereskedésekben is. Kivánatra bárkinek ingyen és bérmentve megküldjük az „Egészség és fertőtlenítés” című érdekes könyvet.

A hol Lysoform nem volna kapható, oda közvetlen is küldünk 6 korona előzetes be-
küldése esetén 3 üveg Lysoformot, 2 darab szappant és egy üveg szájjvizet.

Dr. Keleti és Murányi
vegyészeti gyára, Ujpesten.

Kerttulajdonosok és földbirtokosok figyelmébe!

Elismert előkelő és feltétlenül megbízható forrás

legfinomabb konyhakerti és virágmagvak, mezőgazdasági és erdei fagyvak, virághagymák, gumók, rózsák és boggyógyümölcs csemeték

beszerzésére
Maschka Ágoston
és Társa

magnagykereskedő

TEMESVÁROTT.

A cég 200 oldalra terjedő gyönyörűen illusztrált, mindenütt feltűnést keltő árjegyzékét kívánatra bárkinek ingyen és bérmentve megküldi.

forduljon minden érdeklődő, ki súlyt fektet

elsőrendű fajtiszta anyagra.

Gyümölcsfacsemeték
sétányfák, diszcserjék, tülevelűek,
kerítésnövények, boggyógyümölcsűek
stb. stb.

Szőlőoltványok

(elsőrendő áru) európai és amerikai sima és gyöker, veszők. Oktató diszárjegyzék ingyen.

FISCHER és Társai

faiskolák és szőlőoltványtelepek

Eladó

három hold szőlő a telepen, emeletes vil-lával, gazdasági épületekkel, egészben vagy parcellázva. Bővebbet Petőfi utca 48 szám alatt vagy telefon 79.

Központi Hitelintézet Részvénytársaság Ujvidéken.

XXI. üzletév.

Tartozik. Mérleg-számla 1911. évi december hó 31-én. Követel.

VAGYON	Kor.		f.		Kor.	f.	TEHER	Kor.		f.	
Pénzkészlet					480.513	05	Részvénytőke:				
Váltótárca							2500 drb. 400 K-val			1.000.000	—
álladék az 1911. december 31-én	4.980.187	07					Tartalékalap			570.000	—
viszleszámitolás	959.494	38	4.020.692	69			A külön tartalékalapból fel nem vett összeg			600	—
beszedési váltók				17.895	87	4.038.588	56	Intézeti tisztviselők és szolgák nyugdíjalpja		136.947	18
Jelzálogkölesönök				4.989.524	58		Betétek		10.091.124	39	
átruházva a Magyar Takarékpénztárak Közp. Jelzálogbankra Budapest	572.907	69					Ki nem fizetett osztalék		4.790	—	
átruházva a Magyar Általános Takarékpénztárra Budapest	124.143	19	697.050	88	4.292.473	70	Hitelezők folyó-számlán		1.055.694	39	
Jelzáloglag biztosított könyvkövetelések					104.033	—	Átmeneti tételek		55.590	07	
Kötelezvények					289.026	72	Tiszta nyereség		181.730	71	
Ujvidék sz. kir. város kölesőne					404.046	10					
Kölesönök heti betétekre					7.054	—					
Kölesönök értékpapirokra					47.993	—					
Előlegek kézizálogra					49.853	49					
Érmekek, értékpapírok, szelvények					1.527.924	80					
Nyugdíjalap értékpapirjai					118.000	—					
Intézeti ház					150.000	—					
Ingtalanaink értéke					66.500	—					
Téglagyári árukészlet					62.781	30					
Adósok:											
fedezet mellett folyó-számlán			140.670	—							
folyó számlán és követelések más pénzüintézeteknél			1.803.519	02	1.444.189	02					
Leltár					14.000	—					
					13.096.476	74				13.096.476	74

Tartozik. Veszteség- és nyereség-számla. Követel.

TEHER	Kor.		f.		Kor.	f.	JÖVEDELEM	Kor.		f.	
Fizetések					67.562	83	Nyereség-áthozat az 1910. évről			5.000	17
Lakbér					6.500	—	Az intézeti ház jövedelme:			8.114	80
Kamatok:							levonva a költségeket				
Visszleszámitolt váltók után	42.078	49					Kamatok:				
Takarékbetétek után	423.853	52					leszámitolt váltók után	334.261	43		
Heti betétek után	3.023	49	468.955	50			jelzáloglag biztosított könyvkövetelések után	2.793	90		
Átmeneti kamat					47.983	87	pénzüintézeteknél elhelyezett követelések után	20.114	59		
Adók:							heti betétekre adott kölesönök után	420	43		
állami adó	17.457	84					kötelezvények után	41.592	67		
községi pótlék	8.990	19					jelzálogkölesönök után	260.125	12		
közmunka	1.177	62					értékpapir-előlegek után	4.648	64		
kamarai illeték	337	35			28.686	26	kézizálog-előlegek után	5.448	47		
orsz. betegápolási pótladó	723	26					saját értékpapirjaink után	69.803	23		
Tőkekamat adó:							folyó-számlán	22.589	44	761.797	92
takarékbetétek után	42.385	36			49.096	75	Váltóüzletünk jövedelme			14.668	64
heti betétek után	302	36					Vállalataink jövedelme			22.463	03
folyó-számlai betétek után	6.409	08					Jutalékok			79.399	34
Költségek					16.477	49					
Leírás a téglagyár értékéből					2.000	—					
Leírás a leltárból					1.800	—					
Leírás a kétes követelésekből					20.650	49					
Tiszta nyereség					181.730	71					
					891.443	90				891.443	90

UJVIDÉK, 1911. december hó 31-én.

A könyvvitelért: *Matić Dušan*, aligazgató.

Igazgatósági tagok:

Stefanovič Lyubomir,
elnök.*Petrovič N.*,
alelnök.*Miloschev Lázár*,
igazgató.*Varadjanin Arkádia*,*Kosta P. Mirosavljevič*,*Mijatovič Miloš*,*Dr. Čirić A. Milán*,*Plavšić G.*

Összehasonlítottatván, helyesnek találattott. — Felügyelő bizottság:

Velić György.*Baruskovič G.**Maksimovič Mladen*.

Hungária Ujvidék.

Nem
ték, nem
eszmét s
akciónak
dövész el
bá tételre
uton küz
el rt ered
bevonásá
sadalmat.
az ember
gének en
nagy viv
ható, hog
immár é
téren szü
történte
nagyobb
számszer
törekvés
mük láth

Mult v
dóbeteg
kétségki
hasznos
lókat ny
orvos, a
vidéken
dig siker
horderej
gyülése
mesebb
közérde
széleseb
fontos,
dekezés

Mi
a tudós
is, a tu
bacillus
apróléko
hogya
nem vo
levegője
vendége
után m
és teje
lus, ált
mert hi
látszott,
ilyen á
a leveg
Hozzá
gal bir
tései,
40-ig
gal talá
bár az
ben. Sz
küzdél
mivel a
kitörés